

KURIER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 10. Lutego V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 29 stycznia. Przybył do tej stolicy poseł nadzwyczajny Króla Wirtemberskiego aktualny tajny konsyliarz Graf Senk Dekastel. Woenny Minister ogłasza dary w pieniądzech, brylantach, orderach, pensjach od 1 lipca 1808 do 1 stycznia 1809 przez J. J. Mosć dla armii lądowej uczynione. Generałom Rubli assygnacyynych 49253 kop 50. Sztabu i wyższym Officyerom rubli as 115175 kop 82, rubli srebrnych 4400, czer: złt: 1600. Officyerom wyższym na sukno dla Filandzkiej armii rub. as. 19939, kop 30. Żołnierzom rub as. 75781 kop 76, rub sr. 13773. Wdowom Generałow, Officyerow sztabowych, wyższych i unterofficyerow rub as. 6774 kop 30. Cudzoziemcom nie będącym w służbie Rossyiskiej rub as. 1240 kop 60, czer złt: 100. Ogółem darowano rub as. 268165 kop 28, rub sr 18175 i czer: złt 1700. Tabakierok za rubli 5960. Pierscieni za rubli 22690, znakow brylantowych za rubli 45794, zagarkow za rubli 3035. Ogółem brylantow darowano za rubli 77479. Pensyow corocznych wyznaczono 3 Generałom Rubli 263 kop 50, 44 Officyerom sztabowym rub 17934 kop 93, 118 Officyerom wyższym rub 16034 kop 47. Wdowom Generałow, sztab i ober-Officyerow rub 19277 kop 48. Ogółem wyznaczono corocznych pensyi narub 65879 kop 37.

MADRYT d. 17 stycznia. Dziennik dwudziesty dziewiąty d. 16 w Valladolid datowany. Dnia 10 Mar: Victor X. Belluno miał główną kwaterę w Araniuez. Szczątki pobitego woyska pod Tudela zebrały się w okolicach Cuenca: przyłączyły się do nich półki nowozaciegne z prowincyi Grenady Murcyi, i Valencyi. Józef Napoleon Król Hiszpański uwodząc nieprzyjaciół cofnął forpoczty aż do gór Cuenca Tarracon Huette dochodzące. Woysko Hiszpańskie natychmiast postąpiło naprzód i dnia 12 pod Ucles stanęło. Mar: Victor X. Belluno pociągnął natenczas na Tarrason i Fuente de Padronaro. Dnia 13 G. Villate ze swoją dywizją poszedł prosto przeciw nieprzyjaciółom. Mar: Victor X. Belluno temczasem z dywizją Rufin przez Alcazar zachodził. G. Villate skoro zobczył rokoszanow pędem na nich uderzył i 13000 rozpędził. Usiłowali Hiszpani cofnąć się przez Carascosa do Alcazar, lecz już X. Belluno na tym gościńcu panował. Regimenta 9ty letkiej piechoty, 24ty i 96ty liniowe zaskoczyły drogę, gdzie iak mur z nadstawionemi bagnietami w sciśnionych szeregach stanęły. Hiszpani więc broń złożyli. Dwuch Generałow 7 Półkownikow, 20 Podpółkownikow, 300 Officyerow i 12000 żołnierz w niewolę poszło. Zniemi zabrano wszystkie działa i 30 chorągwi. Nieiakis Venegas dowodzą

ca korpusu zabity został. Woysko to wniydzie jutro do stolicy z chorągwiemi i artyleryą pod strażą trzech batalionow Francuzkich.

Zajęstwo czyni chwałę Xciu Belluno i mężnemu jego woysku. G. Villate z biegłością czynił wszystkie obróty. G. Latour z dragonami mężnie i doskonale walczył. Młody Sopransi naczelnik szwadronu w pierwszym regimencie dragonow wpadłszy posród nieprzyjaciół, szczególniejszą pokazał odwagę. Oddał on Mar: Victor X. Belluno 6 chorągwi rokoszanom wydartych. G. Senarmont sprawił się z artyleryą ze zwyczajną we wszelkich okolicznościach biegłością. On kiedy odcięcia nieprzyjaciół obrócili się przeciwko niemu chcąc się przez wąwoz przełamać, ustawivszy działa w czwarogran kartaczami ich wstrzymał, on z garstką strazy, którey niepotrzebuia bynajmniey kanonierowie W. woyska odpędził nieprzyjacielską kolumnę tam gdzie broń złożyć musiała. Mar: Victor X. Belluno wychwał pierwszego Adiutanta swojego Chateau, Adiutanta dowodzącego Aimé, G. Semele, Półkownikow Jamin, Meunier Mouton-Duverney, Lacoste, Pecheux i Combelle, którzy w 100 rozprawach dali dowody swojego mężstwa i doskonałości.

W Gallicyi uciekają Anglicy; ciągle Francuzi ich ścigają. Wypędzeni z Lugo udali się do Corogne i Vigo; trzy części idą do pierwszego portu a czwarta do drugiego ciagnie. Mar: Soult X. Dalmacyi do Corogne pospiesza a Mar: Ney X. Elchingen do Vigo dąży. Deputacye od rady Hiszpańskiej, od rady Indyiskiej, skarbowey, wojennej, morskiej, od Junty handlowey i mennicznej, od Trybunału Alkadow, od municypalności Madryckiej, duchowienstwa świeckiego i zakonnego, szlachty i cechow stolicy i t. d. wyjechawszy z Madrytu d. 11 przybyły d. 15 do Valladolid i tam d. 16 Imperatorowi prezentowane, złożyły przez usta swoich naczelnikow w osobnych mowach hołd uszanowania podziwienienia i wdzięczności, a zakończyły wszystkie na proźbie o powrócenie na tron Hiszpański Króla Józefa Napoleona.

Miedzy innemi D. Juan Novamillo Korregidor Madrytu tak imieniem stolicy mówił. Całe miasto do kościołow zgromadziło się; podziękowało Niebu za łaskawość W. J. K. Mosci, i wierność Królowi Józefowi zaprzysięgło. Składamy u nog W. J. K. Mosci protokuł podpisow 27500 oycow familii i gospodarzy, którzy ręczą na zawsze za wierność i posłuszenstwo niezmiennie. Znamy dobrze że pomyslnosc kraiu i szczęśliwość Hiszpanii zależy iedynie od Króla Józefa. Jego wielkie przymioty, jego związek z W. J. K. Moscią zapewnia Nam wieczny pokoy na lądzie. Błagamy cię abys

powierzył Króla osobę Madrytowi. Od tego dnia stolica i państwo liczyć będą dni szczęśliwe; od tego momentu ustana nazawsze intrygi, rozruchy i zamysły niegodziwych obywatelów.

Hrabia Montarco mówił, „Szczęśliwa Rada Hiszpańska że może wynurzyć dzięki i wdzięczność za wspaniałą łaskawość W. J. K. Mości, za wydobycie Hiszpanii z pod wpływu rad zgubnych, za oswobodzenie od Anglików, za uwolnienie od wojny niszczącej lądy, iey klęsk i spustoszenia. Rada Hiszpańska składa u podnóżka tronu W. J. K. Mości iedyną wielką prozbę o oddanie pana i Króla naszego pod straż wierności naszej, aby on powrócił do Madrytu i przez znaną Europie całej łagodność, mądrość i sprawiedliwość, iako najlepszy z Królów, pocieszył osierociałą i strapioną Monarchią, obeymując styr rządu całego. Nie będziesz W. J. K. Mość żałować łaskawości i ufności swojej; zaprzysięglismy wierność i posłuszeństwo; dotrzymamy naszej przysięgi.

Na tej audyencji rozprawiał Imperator długo z Deputacyami w różnych materyach, potem oświadczył że się przychyła do ieh życzeń, i że Król Józef odprawi swój wjazd do Madrytu; nakoniec wspomniał z iaką prędkością wypędzono Anglików z półwyspu. Obie te wiadomości prawdziwą radość sprawiły w stolicy: Ostatnia o rozproszeniu i wypędzeniu Anglików uczyniła mocne wrażenie. Jak mocno niedawno Hiszpani żądali spełnienia nieroztropnych życzeń swoich tak gorąco dziś pragną zagłady pamięci przeszłych nadziei. Wszyscy pragną przywrócenia rządu i pokoju. Haniebna ucieczka Anglików, nagłe wielu prowincyów poddanie się czynią pomysłną nadzieję. Od rzeki Bidassoa do portu Corogne wzdłuż przez mil 200 i od S. Ander do Sierra Morena wszecz przez mil 150 śladów niema rokoszu. Gońcy z Valladolid przybiegają do Madrytu we 24 godzinach bez żadney przeszkody. Najmnieysze oddziały niespotykają w tej przestrzeni w żadney stronie ani iednego nieprzyjaciela. Duchowieństwo przerażone niebezpieczeństwem, wdzięczne za uręzione dobrodzieystwa, zachęca mieszkańców do iedności i pokoju. Zaszła ta odmiana, kiedy ledwo trzecia część W. woyska znajdowała się w Hiszpanii. Ogrom potęgi zniszczył nadzieie ludzi burzliwych Anglii zaprzędanych; którzy ieszcze życzyliby lud uwiesć i nierozsądnie w przepasci nieszczęście pograć.

W Gallicyi, kędy gałęzie gór Pirynejskich przez Biskaię i Asturyę w morzu toną, gdzie Kantabrowie swiata panom Rzymianom odpor dali, woysko Angielskie, iak listy donoszą, prawie całe przez Francuzów zostało wycięte. Czekać należy potwierdzenia ważney wiadomości. Teraz wypada pokazać obraz portu Corogne w którym Anglicy siedać mieli na statki. Od roga morska w ląd zachodzi na mil 4; nad nią stoi miasto z portem który ma kształt pół Xiązycy; na rogach iego stoją zamki S. Klary i S. Marcina. Wyspa zasłania od północy od wiatru; na niey zamki S. Amaro i S. Antonio na przepascistych skałach założone bronią przystępu. Oa lądu nie iest tak warowne. Ludność nieprzechodzi dusz 4000. Twierdza i port

Ferrol dalko mocniejszy i wygodniejszy. To miasto przed połową wieku 18 siedlisko rybaków dziś ma obszerne gmachy /publiczne i prywatne, dla gwardyi morskiej, na arsenał, dla robienia blach miedziannych do obłian okrętów, Warsztaty na liny, do budowania okrętów. Koszary piękne dla ludzi morskich. Miasto opasane redutami i szancami które z boku i po rogach działami są osadzone. Ziemia skalista otacza; niemożna na niey robić ani podkopów ani przykopów. Długa grobla osadzona bateriami i zamkami równie port zabezpiecza od wiatrow iak i nieprzyjaciół. Na szczęście Francuzów niemożli Anglicy uciec się do tego miejsca.

Po porażeniu i wypędzeniu Anglików mała część Hiszpanii została do podbicia. G. Gouvion S. Cyr ciągnie z ogromną siłą do Walencyi. Andaluzya nieoprze się korpusom Mar: Victor X. Belluno i Mar: Lefebvre X. Gdańskiego. Sarragassa wielkim opasana woyskiem, liczną bombardow na artyleryą, wkrótce otworzyć musi bramy Francuzom. Niezostaje w Hiszpanii tylko iedna prowincya do podbicia, 2 iub 3 twierdze do wzięcia, i troche rokoszanów do rozproszenia. Cała Hiszpania czuje potrzebę pokoju. Za przykładem stolicy idą główne miasta. Wszyscy zrzekają się rewolucyi, którą kłamstwa i pieniądze Angielskie zapaliły. Król Józef wie dzie że wszelką okazalnością do Madrytu d 18 lub 19 i rządy obeymie. Niepotrzebna zatem przytomność Napoleona w Hiszpanii. Jeden Imperatora Namiestnik dokonać potrafi to co ieszcze pozostaje. Przeznaczają do tego Maiora Generała W. woyska Mar: Berthier Vice Hetmana i X. Neufchatel. W tem stanie rzeczy opuścił Napoleon Hiszpanię. Wyjechał konno dnia 17 z Valladolid, w 5 godzinach ubiegł 35 mil Francuzkich, i o godzinie pierwszey w Burgos stanął. Tegoż dnia 17 przeleciał część nowej Kastylii całą Biskaię i w nocy do zamku Marrac w Bayonne przybył.

P A R Y Z d 27 stycznia. Dnia 23 o dziewiątey z rana wielokrotny grom armat ogłosił tej stolicy powrót Imperatora do Tuilleries. Zabawiwszy w Bayonne dwie godziny, obeyrzawszy ze świtem oboz rozłożony pod szafasami na potoczności twierdzy, dnia 18 rano w dalszą udał się drogę, tegoż dnia w Bordeaux fregatę Sapho oddział 18 spuszczone, wielką część Francyi przejechał, i w 5 dniach całą podróż w dobrym zdrowiu skończył. Dnia 24 otoczony Xiążętami Ministrami, Dygnitarzami, urzędnikami dworu, przyymował w pałacu powinszowania od Senatu, Rady stanu, sądów kassacyjnego, apelacyjnego, od muncypalności Paryża, duchowieństwa i Konsystorza protestantów. Wyższe władze państwa wprowadzono do sali tronowej. Xiąże Vice wielki Elektor Taleyrand przedstawił Senat, Xiąże Arcy Kanclerz Cambaceres prezentował Radę stanu i sąd kassacyjny, Xiąże Placencyi Arcy Podskarbi le Brun przyprowadził sąd skarbowy. Imperator przyjął w sali pokoju inne władze; a te przedstawił Xiąże Parmy Arcy Kanclerz Cambaceres. Na tych audyencyach Prezydenci władz pomienionych kazdy z osobna mieli udzielne przemowy do Imperatora.

Towarzyszył ci myślą, mówił Prezydent Senatu, lud Francuzki w trudach i niebezpieczeństwach twoich. Szukał cię w miejscach tryumfów twoich wtenczas nawet kiedy twoje przybycie zwiastowano. Sam jeden tylko możesz napędzić nagłą radością lud twój, a przerażać nagłą trwogą nieprzyjaciół twoich. Zwycięstwo ogłosiło Hiszpanii twoje tam przybycie i twój odjazd. Odrodź się to państwo, zapewniłeś iemu wiekie dobrodziejstwa: tryumfuiesz zawsze; a obok tryumfu i zawsze słusność i rozum. Zniosłeś poddaństwo nad Wisłą, teraz obalasz Inkwizycją nad Tagiem. Cały rodzaj ludzki dziękować powinien za takie zwycięstwa.

Nieprzestałeś, mówił Prezydent sądu apellacyjnego, na wzniesieniu mocarstwa, iakiego jeszcze polerowna Europa niewidziała; chciałeś dać zasady na którychby opierała się przetrwać wszelkie ludzkie odmiany. Tak owe Piramidy najdawniejsze potęgi i poloru cudowne monumenta zwyciężyły ogromem swoim wieki i barbarzyństwo. Mierzając koley przyszłości w której prawica twoja przestanie utrzymywać gmach daleko wyprowadzony, dziś rozszerzasz fundamenta jego, wszystkie części wiążesz, daiesz podpory, usuwasz przyczyny chcąc by nigdy ta ogromna budowla niepodpadła ruinie. Taz sama przezorność, która Niemcy i Włochy przywiała do Francji przyłączyła Hiszpanią. Taz siła; co daleko za Renem i Alpami zholdowała; za Piryneami wszystko zwycięża. Taz wspaniałość, która zachowała Wieden i Berlin, ocalała i podnosi Madryt. Przyzwyczajasz nas Imperatorze, do zwycięstw zdobywania miast i podobiania Królestw, każdy twój wyjazd zwiastuje nowe wawrzyny, a te tak prędko zbierasz że ledwo pospieszyć możemy z powinszowaniem.

Potem dawał Imperator audyencyą posłom zagranicznymi w sali tropowej. Uważano iż miał wielką wstęgę orderu S. Jędrzeia. Hrabia Metternich poseł Austriacki prezentował Xcia Esterhazy, Paar, Urgate. Xcie Monteleone poseł Neapolitański przedstawił kawalera Caracciolo. Baron de Senft Pilsach Minister pełnomocny Króla Saskiego prezentował Barona Just i Hrabiego Zaluskiego. Xcie de Frias poseł Hiszpański przedstawił G. Kindelan i syna jego.

Za Napoleonem wraz przyiechali Minister Sekretarz stanu Maret i W. Mistrz pałacowy Duroc X. Frioulu. Oznajmując przybycie Imperatora 120 razy wystrzelono. Xiążęta i Ministrowie byli nader zadziwieni, kiedy widzieli Monarchę po tak dalekiej nagłej i bez żadnego odpoczynku ciągłej podróży, najmniej zmordowanego. W sześciu dniach z nad granic Portugalskich przybył do środka Francji. Wiednym tygodniu Valladolid i Tuilleries miały w swych murach W. Monarchę. Do Bordeaux pod czas przejazdu Imperatora zawinął statek z wyspy Francuzkiej niosący 75 t. funtów cukru, 180 t. funtów kawy, 147 t. funtów bawełny, 28 t. funtów Indigo i 40 t. funtów pieprzu. Listy z Hiszpanii pisane donoszą, że w oblężeniu Sarragossy wszystkie już roboty są dokonane, mimo ognia i wycieczek G. Palafox który oblężenie wytrzymał. Rzuca teraz

bonby i granaty. Francuzi gotują się do szturm. Powietrze jest pogodne i ciepłe. Wozy dostarczają obficie żywności. Wszystko wnosić każe, iż ta twierdza niewytrzyma długo ognia oblegających. W tem mieście i Andaluzji tylko pozostała przyjaciele Angielscy; gdyby oni wylądowali w Gallicyi raz jeszcze, przyieliby ich Hiszpani iak spotkali teraz Francuzi.

W okolicach Paryża zbiera się znaczny korpus woyska, które, iak mówią przeznaczone jest na wyprawę do Irlandji, dywizye Generałów Legrand i Carra S. Cyr iuz przyłączyły się. Drugi korpus piechoty i jazdy stoi pod Lyon; ma on zdoływać Sycylią. W Strazburgu rozkazano wyprowadzić pałac Imperatorski; przyjadą tam Tapiserowie i Dozorcy sprzętów Monarszych. G Oudinot zatrzymany w marszu z grenadyerami wyborowymi w Niemczech ma otrzymać tytuł Marszałka i komendę powiększoną do 30000 grenadyerów.

Pisma publiczne Paryzkie napelnione są uwagami o Austrii. Między innemi Monitor mieści te wiadomości. Flotta kupiecka z 35 żaglow złożona najwięcej pod Bandera Austriacką mocą fałszywych papierów wziętych w Tryescie i Fiume przyjęta została do różnych portów na Archipelagu, lecz nie wylądowała iak tylko osadnicze towary w Malcie wzięte. Okręty Austriackie wszystkie musiały zostawić płody i towary rękodzielnicze krajowych w Malcie a przewieść same towary Angielskie. Krwawe spory zaszły między Austriackimi a Tureckimi Kroatami nad rzeką Unna pod Bihatoch. Turcy kilka wsi spalili. Dwa regimenta Austriackie bitwę stoczyły. Twierdze pograniczne nawzaajem do siebie strzelały; wielu ludzi z obydwuch stron zginęło Basza i Konsul usiłowali rozruch uspokoić, lecz ich usiłowania mogą być daremne.

Daley inne dzienniki Paryzkie przez Gazetę Ryską powtórzone wyrażają, że prowincje Austriackie zmordowały się odbierając rozkazy iedne drugim przeciwne co do urządzenia zbrojney siły. Ta niestałość i niepewność w przedsięwzięciu ma być przyczyną upadku kredytu mimo najdzielniejszych srodkow przez Cesarza Franciszka użytych. W Węgrzech rozeszło się ztąd pismo wyiawiające intrygi dworskie, może z przesadą; wzywa one Cesarza aby sam czuwał nad spokojnością państwa i powściągnął dumę dwóch lub trzech młodzieńcow, których nierozsądne mowy i sprawy mogą zatrwożyć Monarchią. Toż pismo podaje za wzór politykę Maryi Teressy, z tą uwagą że dotąd po niej nieznalazła się żadna kobieta zdolna rządzić się zdrową polityką i mądrymi maxymami, że iednak są niektóre chcące przewodzić. Na pewnym posiedzeniu utrzymywał ieden przyjaciel Angielski że nie jest rzeczą trudną upokorzyć Napoleona na to odpowiedziała iedna dama: z początku był on potokiem, chciano zahamować tamą; wnet stał się wolkanem; później przemienił się w trzęsienie ziemi. Krótka ta odpowiedź zmieszała przyjaciół Angielskich.

Napoleon wyrokiem swoim kazał zebrać 80 s konskrypcyonistów z roku 1810. Dnia 1 lutego wszyscy udać się powinni do swojego przeznacze-

nia podług przepisow Ministra wojny. Z każdego departamentu po 5 dobranych ludzi umiejących czytać i pisać wybierze się do korpusu Welitow w gwardyi Imperatorskiej. Część 40sta konskrypcyonistow wybrana będzie na karabinierow i kiryssierow, część druga 40sta na artylerzystow i Saperow. Reszta napełni kompanie piechoty i jazdy każdą do 140 ludzi. Regimentom pieszym nie mającym piątego batalionu dodano będzie po 560 ludzi dla podniesienia każdego 4 lub 5 batalionowego do 3220 głów oprócz sztabu. Regimenta dragonow i huzarow pomnożone będą każdy do 1100 ludzi. Kompanie artyleryi pieszej i bataliony saperow mieć powinny po 140 ludzi. Do gwardyi Imperatorskiej pójdzie 5000 konskrypcyonistow.

BERLIN d. 4 lutego. Król nasz Fryderyk Wilhelm dotąd niepowrócił. Przyszły tylko z Królewca konie ujeżdżone; część pojazdow; i kredens stołowy pod strażą gwardyi Królewskiej. Wyiechali stąd Kommissarze do Frankfortu dla opatrzenia iencow Pruskich powracających ze Francyi, w trzewiki, pończochy i koszule. Z obwinionych wodzow w nieszczęśliwej kampanii 1806 wzięto do więzienia G. Le Coq b. komendanta w Hameln, G. Beneckenderf b. dowodząc w Spandau, Półkownika Bauman b. Inżyniera w Kistrynie, Maiora Rauch oskarżonego o wydanie szpady Fryderyka W. G. Ingersleben b. komendant w Kistrynie miał uciec za granicę. P. Coeln trzymany w Lightitz doznaje ludzkiego obeyścia się i wolnie trudni się obroną swoją i polityki.

Z przyczyn politycznych i umow Pruskie woysko wynosić będzie 42000 ludzi; między któremi liczy się 6 t. gwardyi, 30 t. piechoty i jazdy, oraz 6 t. artyleryi. Wszyscy żołnierze bydź powinni w służbie, żaden nie będzie urlopowany. Rozkazał przytem Monarcha opatrzyć twierdze Neysse i Spandau i ile można uzbroić. We wszystkich twierdzach mają bydź założone magazyny mąki i inney żywności zepsuciu nieulegającej. Zalecił oraz spisać ludzi i koni do wozow wojskowych. Dawniejsze o marszach woyska przepisy mają bydź zachowane. Woysko ma bydź podzielone na 6 dywizyi Prus wschodnich, zachodnich, Szląska wyższego, niższego, Pomeranii i Marchii. Jedną dywizyą ma dowodzić G. Tauenzien.

Gabinet Angielski miał podać dworowi Francuzkiemu warunki nowe do pokoju; między niemi naygłówniejszy ma się znajdować o przywrócenie Hiszpanii i Portugallii do pierwszego stanu, oraz o powrót na dawniejszy stopień iednego kraiu w Niemczech północnych. Nadzieia pokoju większą jest niżeli kiedykolwiek była. Rzeki Ren i Dunay wielkie szkody przez wylew wod wezbranych uczyniły. Sund lodem okryty Nieprzestają mówić o mającey nastąpić podróży Króla Szwedzkiego ze Sztokolmu: chce on naprzykład innych osobiscie widzieć się z W. Monarchą.

WŁOCHY d. 13 stycznia. Zima tego roku tęjsza iak nigdy nie była. W Neapolu gdzie nigdy śniegu niewidać, gdzie ludzie na wierzchołkach Appeninu go zbierali i na łoty w mieście do chłodni

kow dotąd przedawali; gdzie zima na samych deszczach kończyła się, spadły dziś śniegi na kilka stop głębokie; ulice Neapolu na łokieć przykryte zostały; wiatr napełnił pruszymi wszystkie domy, które tam zwyczajnie okien szczelnych nie mają. Mieszkańce nie mający piecow, ani znający północnych kominow nieskończenie cierpią tem barziej że powszechnie marmurowe są posadzki. Mróz jest od 6 stopni. Wielu zmarło ludzi. Lękają się o drzewa oliwne i pomarańczowe.

Obywatele Neapolu zupełnie są kontenci z Króla Joachima Napoleona. Do skarbu oszczędność wprowadza; lubię zbytek i okazałość, rzekł Król, lecz pierwiey trzeba długi opłacić i zebrać fundusze, a potem myśleć o tem co granice potrzeb przechodzi. Szpiegow i wydatki na ich opłatę skasował. Wiele mówią o przebieraniu się Króla; raz miał kupić funt mięsa, winnym mieyscu przeważał, a gdy do wagi coś niestawało, ukarać kazał niewiernego rzeźnika pieniężną opłatą. Pokazuje się między ludem bez boiaźni, odbiera proźby od nayubózszych, wyznaczył mieysca, gdzie składać mają swoje skargi; wszystko nayprędzey ułatwia; w Akademii zaprowadził naukę rolnictwa. Kodex Napoleona iedynym prawem: Xięża, tylko w przestępstwach duchownych władzy Biskupiey są oddani. Rybacy wielkiey doznają wygody z odzyskania wyspy Capre; dzień i noc przepędzają spokojnie na połowie. Król postanowił podnieść marynarkę; budują teraz kanonierskie statki; Joachim do Regio ma wyiechać; woyska rozrzucone stoją na kwaterach, zdaie się iż nie ma podobieństwa do wyprawy Sycylijskiej. Angliacy pomnożyli tam swoje siły półkami z Hiszpanii odesłanemi.

Stan dworu i państwa Rzymskiego nieodmienił się. Woysko Francuzkie osadza kray cały G. Miollis pilnuie porządku, wszelka władza cywilna przy Papieżu zostawiona. Związki polityczne między Napoleonem, a Piusem 7 są zawieszone. Livorno za port wolny uznane i przy dawnych przywileiach utrzymane Florencyja za wolny magazyn na skład towarow ogłoszona. Dotąd całą Toskanią rządzi G. Menou. Prowincya ta ma bydź przyłączona do Departamentow Piemontu; wtenczas X. Berghese Administrator tego kraiu przeniesie rezydencyą na czas nieiaki z Turynu do Florencyi. Żywności obfitość jest w tych krajach; niedostatek pieniędzy panuje W Rzymie Pannom braknie mężow.

Niewidać poruszenia w woysku; miały udać się niektóre półki do Dalmacyi, lecz nie tylko tam nie poszły, owszem z ostatniej prowincyi wiele wyruszyło. W kraiu Weneckim woysko stoi po kwaterach Siedm wysp osadzone Francuzami w zupełnym są bezpieczeństwie. Angliacy usuneli się z morza Adryatyckiego i wolną żeglugę otworzyły. Synod Grecki posłał do Napoleona adres wdzięczności, życzeń, podziwienienia i uwielbienia za podniesienie z upodlenia obrządku greckiego, za wydzwignienie z ciemnoty. Dalmatow i za szczęśliwość na rodzaj ludzki zlewana. Grabiński znaiomy na kampaniach Włoskich i Niemieckich, dowódzca legiow północnych, otrzymał uwolnienie od służby dla słabości zdrowia, mieszkać będzie w Medyolanie.

D O D A T E K

w Wilnie w Drukarni XX. Piłarów.

W Roku 1806. Elias Graff Bezborodko Aktualny Tajny Sowietnik i Wielu Orderów Kawaler, wydał był Kolegskiemu Sekretarzowi Fiedorowi Kozłowskiemu na Komiss Hrabstwa Gieranonskiego; i do dalszych ztego względu wynikających wydarzeń pełnomocną Plenipotencyą; a gdy dopiero z różnych okoliczności oddalał J.W. Graff Kozłowski od Obowiązku Komissarstwa iako też Plenipotencyi, przez Rewizora Święgo Kolegskiego Asesora Dmitra Bohuna, uwiadamia Publiczność; aby odtąd w dziełach Graffa Bezborodki; nikt nie miał z onym do czynienia Roku 1809. Mca February 9. dnia

Koncert dany Dnia 29 Stycznia Roku bieżącego; na zysk ubogich pod opieką Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności zostających; przyniósł dochodu 809. Rubli. Wydatki na takowy koncert podjęte; wedle Kwitowań znajdujących się u JP Reysera były następne Orkiestra pod dyrekcyą JP. Neymałowskiego Rubli 91. zł: i gr: 16 JP. Każyńskiemu za odstąpienia Orkiestry zamówionej w tym dniu na jego Teatr Rubli 75 Nadto; dla innych Muzyków; a mianowicie Śpiewaków Rubli 52 i puł Stolarzowi za wystawienia i reperacyą Amfiteatru; w którym mieściła się Orkiestra Rubli 55 zł: 6. Grószy 10. Światło Rubli 15 wydrukowanie Doniesien Afiszów; i Biletów Weyscia Rubli 17 Za rozdawanie Biletów; oraz inne drobniejsze posługi Rub: 12 Wogule Rubli 296 zł: 5. Potrąciwszy od Przychodu wydatek; pozostał w Reszcie Rub. 512 zł: 1 Gr: 20 Połowa tej summy; na utrzymanie Domu Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności; reszta na Wydział Trzeci tego Towarzystwa przeznaczo

na jest Ostrzega się iż 6 biletów na loteryą Obrazów; zgubiony jest takim kto by ie znalazł uprasza się o oddanie ich JP. Rauch właścicielowi; który za to przyzwolicie nagrodzi; inaczey bilety te na nic się nieprzydadzą temu kto by ie znalazł i nie oddał i dla tego uwiadamia się P. Publiczność. Numera zgubione są 263; 264; 265; 266; 267; 268.

Wileński Policmeyster podaie do powszechney wiadomości; iż Wileńskiego i Gildyi Kupca Abala Jzakowicza Solowieczyka przykaszczyka: Faybisz Noachowicz Bloch; Szala Dawidowicz Szeszkin; Meier Rozenbaum; i Ayzik Josielowicz Pin; a także Kupca Abela Solowieczyka syn Jęko Solowieczyk wyjeżdżają w tych czasach za granicę. Jeśliby kto do onych miał iakowe pretensie niech się iawią do tegoż Policmeysta w iak najrychlejszym czasie. Piotr Szlyków Policmeyster.

Folwark Wileyski i Helle w Pcie Wilkomier: 6 5 mil od Wilna sytuowany mający 50 Włok obszerności; Dymow 21. Lasu Włok 18 z ogrodem Fruktowym; Jeziorami i kanałami jest do przedania; który z powodu przenoszenia się Aktora winny Powiat; jest ceną po mirney ktoby zyczył nabyć; może się za informować u Rektora JXX. Piarów Wileńskich przeczytać Skazki Inwentarze Ludności i stanu Włościan; Tabelę intraty; i stanu fundi; w dzieć mapę; i całą około tego powziąć wiadomość.

Sąd Taxatorfko Exdiwizorski na rozdział masy majątku po zesłym z tego świata Xędzu Macieju Tyszkiewiczzu Kanon: Katedry Wileń: pozostałego; między wierzycielii tegoż Xędza Hrabi Tyszkiewiczza Dekretem Remissynym Sądu Gł: Litt: Wileń: 2go. Depart: w Roku óminionym 1808. Mca: 9bra 23; d. zasłym naznaczony w Terminie Pierwszego zjazdu swego; to jest Dnia 18. Xbra 1808; Ru: Remissą Sądu Gł: Litt: oznaczonym; Jurysdykcyą Sądow swoich w Mieście Wilnie w Pałacu zesłego X. Tyszkiewiczza za Niem 695; 16d S. Jerzym położonym ufundowawszy. Gdy wyrokiem swoim na Dniu 21 tegoż Mca; Xbra ogłoszonym przeznaczając Dillacyę Gatułkowi Sprawy właściwe; wszystkie strony do tego Konkursu; sprawy bądź z iakiego obiektu należeć mogące; przez awizacie po trzykroć opublikować postanowił. Co przywodziąc do skutku treść wyroku swego wymienia. 1. między wszystkimi stronami stawiającemi i nie stawiającemi; Pozwanemi i nie pozwanemi do niniejszey Exdywizyi należeć mogącemi; nawzajem dillacyą Cópiarum z praw Komportacyą Obligow; kart; wexlów; Jnaskrypcyów; obrachunków; notat korespondencyów; i wszelkiego tytułu Papierów do składu niniejszey Sprawy należnych. 2. Udzielnie na Pozwanych Gabryelu Mar: Mahnowieckim; Ferdynandzie Półkow: B. W. Pol: Tyszkiewiczach i Felixie Palczyńskim Plenipoten Komportacyą Sum gotowych; Obligow; Kart i wszelkiego Tytułu Papierów; oraz iakiego bądź tytułu Ruchomości zabranej po zesłym X. Macieju Tyszkiewiczzu i co własnością tegoż X. Tyszkiewiczza nazwać się może; na Jgnacym Byczkowskim Krzyża Brylantowego i dalszych zastaw X. Tyszkiewiczza; na Albrichcie wszelkiej Ruchomości; Zboża; Koni; Bydła pozostałej w Dobrach Kapitulnych Ponarach; na Nowickim muzyki metrze; wszelkich Instrumentow; na Buywenównie kiesy złotey; sztuk materyow; Bzylantow i cokolwiek własności zesłego X. Tyszkiewiczza osiągnąć mogła; na Michale Tyszkiewiczzu kocza koni i dalszey Ruchomości; na Salmonowiczu Adw: Sądu Gł: W:

Słowo przeszley Szarady O - grod

SZARADA

Pierwsze, drugie, piąte, trzecie
w Alfabcie.

Czwarte jest pierwszym w miłości
Wszystko wielkiey doznaje dla nauk hojności
Od Jego IMPERATORSKIEY MOSCI.

Przytém

Jest Wilna zaszczytem.

na Józefie Sawickim Adw. Upit: na Czarnockim i Nowackim Awokatach Wil: wszy-
stkich a wszelkich papierow przez zeszłego X. Tyszkiewicza lub Jego Plenipotentow do
promocyi interesow czyli w innym tytule powierzonych, na Symonie Zawiszy Sędz: Upit:
Pietrze Koryźnie ruchomości, koni, bydła miedzi, ptastwa Zboża i wszelkiego dobyt-
ku zeszłego X. Tyszkiewicza na Regestrze porządnie, Datami sporządzonym, z opisaniem
rzeczy i szacunku ieśli by in natura dostarczyć nie można było, a na dalszych Pozwa-
nych in natura przy Regestrach dostatecznie sporządzonych wedle przeznaczenia po-
wyższym wyrokiem i żalob kredytorskich z persistencyą cztero Niedzielną do Kancela-
ryi Sąd: swojego w Mieście Wilnie w Kamienicy W. Pani Wolańskiej na ulicy Zam-
kowej za Nrem 9. położoney pod zawiadywaniem Regenta teyże Exdywizyi Wincen-
tego Nowickiego będącey Izby takową komportacyą ogulnym wyrokiem zakryślonę
w Roku idącym 1809 od dnia 10. Marca, do dnia 30. tegoż miesiąca, wszystkie stro-
ny do teyże Exdywizyi należec mogące, pod karami sprzciwientwa uskuteczniłi obo-
wiązuie i zastrzega; a dla dostateczniejszey zaś wiadomości wszystkich stron przez ni-
nieyszą Awizacyą potraykroć przy Kuryerze Litewskim i Gazecie Sanct Peterzbur-
skiej z dołączeniem Regestru Debitorow z Warunkiem izby wszyscy Kredytorowie i pre-
tensorowie w następuym tenminie zarazem i Debitorowie pod utratą pretensyow swo-
ich z dowodami do Sądu Exdywizorskiego stawali i iawili się, Tudzież że na Debito-
rach nie stawaiących Sumę zarekogneskuie oraz że Pałac w Mieście Wilnie za S. Je-
rzym pod Nrem 695, położony i wszelki dobytek po zeszłym X. Macieiu Hrabi Tyszkie-
wiczu pozostały na przyszłym terminie zjazdu Sądowego to jest pierwszego maja ter-
1809. Ru. przez Publiczną licytacyą więcey dajacemu wypzedawane będą zastrzeżł i
postanowił, Jakowa Awizacya z Protokula ninieyszego Sądu Exdywizorski zgodnie wy-
pisana i wydana, pisow 1809. Januar: 10. Dnia w Wilnie.

Wincenty Nowicki Sądow Taxatorsko Exdywizorskich Regent.

Specyfikacya Długow do massy Maistku po zeszłym X. Macieiu Hrabi Tyszkiewiczu
należnych. Na X. Kruszewskim Kano: Wileń: refakcyi z Ru 1796, Zł: Pol: 3665, gro:
18, item natymże X. Kruszewskim za kartą w stopniu Karpowskiego i restancyi wedle
rachunku z Ru 1798, zł: Pol: 2000, gro. 24, Na Chadasewiczach Obywatelach Wileń:
za arędy mlynu zł: pol: 700, Ru. 1798, wedle rewersu X. Karszewskiemu danego na X.
Ciołkiewicz z zł: pol: 133, gro: 10, 1796, Ru gbra 8. Dnia na X. Szczepanie Kratzerze
za kartą czer zł: 10, tegoż Ru i mca: dnia 20, na tymże za kartą czer: zł. 3, 1803,
roku mca. Grudnia 7, D. za kartą na Antonim Bohdanowiczu rubli assygn. 150, 1807, R.
mca. marca 23, dnia za rewersem na Szymonie Zawiszy czer. 50, 1807, Ru. mca. maja
29, dnia za kartą na Wincentym Buiharynie Pisarzu Grod: Upits: czer; zł: 25, 1807,
roku augusta 7 dnia na Xieźney Radziwiłowej Zyrmun: za oblięiem rubli srebr: 300, 1787
gbra 13 dnia na Michale Klimaszewskim za Jnskrypcyą czer: zł: 20, W: Nowicki Re-
gent.

Podaje się do wiadomości, że Kamienica w Mieście Wilnie na Zamkowej Ulicy pod
Nrem 63 exystuiąca, iest do sprzedania, ktoby oną życzył kupic niech się zgłosi do sa-
mej Aktorki w teyże Kamienicy mieszkaiącey.

Od komenderowanego przez JW. wojennego Ministra, Członka wojenney koleгии Ge-
nerał Maiora i Kawalera Komnena i od Wileńskiego Ciwilnego Gubernatora, ogłasza się.
wszystkim maiącym prawne pretensye do Komissyi Wileńskiego Prowiatnskiego depo, za
dostarczony przez nich prowiant i furaz, a takież z drugich rachunkow wynikłych z 1. Ja-
nuaryi do 1. Junii przeżło 1808 Roku, izby ci dla otrzymania zupełney satysfakcyi stawa-
li z pewnemi dowodami i dokumentami, sami osobiscie, lub przysłali od siebie plenipoten-
tow z prawnymi i zaswiadczoneymi przez Sądownictwa plenipotencyami, nie odmiennie
od daty ninieyszey za trzy tygodnie. Przy czym nadali by swym plenipotentom zupełną
moc na takowe zdarzenie, ieśli by potrzeba wypadala wchodzić wiakowe bądź umowy lub
układy z JJWW: Ciwilnym Gubernatorem i Generał Maiorem Komnenom. Datt w Wilnie
Roku 1809 Mca Januaryi 20 Dnia.

Ogłasza się wiadomość przez ninieyszą publikacyą Jz po zeszłych Adwokatach Białasze-
wiczu i Skrzekiewicz z nayduła się w lokacyi Papiery u WJP. Gryf na Sekretarza Kolleskie-
go mieszkaiącego w Wilnie w domu XX. Missionarzow za Subocz bramą, po które właściciele
maia się iawic Sami lub przez Plenipotentow dla odebrania. Potymże Białaszewiczu pozo-
stała Garderoba Bielizna; Kleynoty, Zagarki, Srybro, Cyną, Miedź, będzie się przedawac przez
publiczną licytacyą D. 26. Januaryi Roku bieżącego na Ratuszu Wileńskim

Roku 1809 Mca Januaryi 20 dnia Sąd Taxatorsko Exdywizorski do dobr Soł w Powie-
cie Oszmiańskim leżących na skutek Remissy GH: Litt: Sądu i pierwszo zjazdowego swoi-
iego wyroku, w terminie z odkładu przypadaiącym w komplecie zebrany, po między innem-
wyrokami postanowił imo Ażeby wszyscy kredytorowie W. Stanisława Pozniaka byłego
Pisarza Ziem: Oszmian: od każdego tysiąca zł: summ poszukuiących się na majątku tegoż
Pozniaka po zł: Pol: 6 w czasie iak być może nayprędszym do JP. Bohuszewicza Prowi-
zora pomienioney exdywizyi na Sumpt tegoż Sądu złożyli. Rozkalkulowanie się rzecz-
nemu Prowizorowi przed swoim Sądem zastrzeżł, i powrót dla Kredytorow ieśli by co od wy-
datkow z pomienioney składki pozostawało upewnił, oraz w przypadku niedostarczenia wy-
niknac w miarę czasu odbywaiącey się exdywizyi mogącego, obmyślić środki, co do utrzy-
mania żywności zamierzył. Zdo Sądy swoje Exdywizorskie inż to z powodu odbywaiących
się Gubernńskich w tym czasie Seymikow, inż to dla niegotowości stron, do dnia 20 February
Ru terażniejszego odłożył. Gdyby przeto wszyscy kredytorowie do pomienioney Exdy-
wizyi należący, uskuteczniłi wyroki powyższe Sądu Exdywizorskiego, i ażeby wiedzieli i-
terminie z odkładu przypaść maiącym, stawili się przed tymże Sądem na terminie wyż opo-
sanym, ninieyszą Awizacya do Gazety podaje.

Michał Pomarnacki Sędzia Ziem: Wileń: Prezydent Exdywizor:

Ioachim Kiepsz Sędzia Ziem i Exdywizor

Felicyan Cadon Ziemski Telszewski Pisarz.